

Lied

van de maand *januari 2018*:

...en vele duizenden, ontheemd

LB 997

2017 - 2018

WERELDWIJD

'...en vele duizenden, ontheemd, gevlucht uit eigen land' - LB 997

Soms kan het je aanvliegen. Alles lijkt donker en duister. Van buiten komen berichten van oorlogen, aanslagen en catastrofes. Binnen hoor je geluiden van ruzies, boosheid, conflict. Je roept het uit: 'Heer, waar dan heen, tot u alleen, gij zult ons niet verstoten.' Het lied van deze maand januari roept dat gevoel op.

Bij het begin van het lied lijkt het alsof je halverwege in het journaal of een documentaire inschakelt: '...en vele duizenden ontheemd, gevlucht uit eigen land, beducht voor tirannie, geweld, voor dood, voor moord en brand...' Je ziet een karavaan vluchtelingen aan je voorbij trekken, in bootjes, langs spoorbanen, in tenten of andere erbarmelijke omstandigheden. De schrijver van het lied, Herman Steumphle, had zelf in 1995 de Bosnische oorlog met meer dan vier miljoen vluchtelingen op het oog toen hij het lied schreef. Ook dacht hij - als Amerikaans theoloog - aan de bloedige bomaanslag in Oklahoma (19 april 1995) met 186 doden en vele gewonden.

Het lied neemt ons mee naar drie velden van ellende die kenmerkend zijn voor onze tijd. In het eerste couplet het beeld van legers in het landschap, mensen op de vlucht en alarmsirenes. In het tweede couplet gaat het erover hoe mens en samenleving door kwaad en geweld beïnvloed, gevormd en misvormd worden. Het derde couplet benoemt hoe binnen de muren van woonhuizen, daar waar je veilig zou moeten zijn, de ene mens zich aan de ander vergrijpt. Het is om moedeloos van te worden - komt er dan nooit een einde aan die ellende? Elk couplet loopt uit op het gebed: *genade Heer, hoor ons gebed, zie deze wereld aan!* Het slotcouplet zet tegenover het mensenhart, waarin woede doorettert (couplet 2) Gods hart, vol barmhartigheid. God, genees de zieke wereld weer, zodat zij goed zal zijn.

Dit lied kun je een 'litanie' noemen. Een litanie is een vorm van gebed, gesproken of gezongen, waarbij de thema's kort worden genoemd en steeds met een vaste gebedsfrase door de hele gemeente worden afgewisseld. In dit lied zijn dat steeds de laatste twee regels van de coupletten. Zo kun je het ook zingen: de eerste vier regels door een kleine groep of voorzanger, de laatste twee door iedereen.

Het is een goed moment om aan het begin van het nieuwe jaar, na de zoete vrede die zo snel om het Kerstfeest heen hangt, de ellende die de wereld teistert op het netvlies te krijgen. Ook in het nieuwe jaar klopt Gods hart voor een wereld in nood. Het lied staat nu op het rooster in verband met de Week van gebed die altijd in deze maand wordt gehouden (dit jaar van 21-28 januari). Mooi om het lied in dat kader aan te leren en te zingen in de eredienst. Dat kan heel goed bij het begin van de dienst. We leggen onze klacht bij God neer met de bede: *Heer, ontferm U!*. Het lied kan ook heel goed gezongen worden bij het voorbedengebed. Daar maakt als het goed is, het gebed voor vrede en gerechtigheid deel van uit. Dat kan gesproken, maar evengoed gezongen.

© Steunpunt Liturgie

- Bovenstaande tekst, geschreven door Henk Schaafsma, mag (met bronvermelding) overgenomen worden, in samenhang met het zingen van dit lied in de kerkdienst.
- Een uitgebreide toelichting staat in het novembernummer van EREdienst jg. 44 nr. 6 (november '17).
- De melodie van dit lied, geschreven door Perry Nelson, is op zich niet moeilijk om te zingen. Het is wel aan te raden om de melodie te oefenen en vooral te letten op de ritmische figuren in de regels 1 en 3. Pas op, want die figuur wordt in regel 5 niet toegepast! En dat klopt ook, want in regel 5 en 6 klinkt de bede om ontferming. Let ook op de langere noten aan het slot van r. 2 en 4.
- De begeleiding is te vinden in het begeleidingsboek bij het Liedboek.
- Luistervoorbeeld: cd Met hart en ziel II (liederen uit LB 2013)), cd 2, track 4. Zie ook: http://kerklidewiki.nl/-_en_vele_duizenden,_ontheemd,_gevlucht_uit_eigen_land.

Steunpunt liturgie
Kon. Wilhelminalaan 3-5
3818 HN Amersfoort
t. 033 2586484 (di – do, kantooruren)

e. liturgie@gkv.nl
i. www.steunpuntliturgie.gkv.nl